

بورس اوراق بهادار تهران

مروری بر تحولات اقتصادی، بازارهای مالی، نفت و طلا در ایران و جهان

اردیبهشت

۱۴۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بورس اوراق بهادار تهران

مدیریت تحقیق و توسعه

شناسنامه سند

عنوان: مروری بر تحولات اقتصادی، بازارهای مالی، نفت و طلا در ایران و جهان در اردیبهشت ۱۴۰۲

تهیه کننده: راضیه حسن‌نیا

تاریخ انتشار: خردادماه ۱۴۰۲

شماره ویراست: یک

بورس اوراق بهادار تهران

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	۱- تحولات اقتصاد جهانی
۲	۱-۱- قیمت جهانی طلا
۲	۲-۱- قیمت جهانی نفت و گاز
۵	۳-۱- تحولات بازار جهانی ارز
۷	۴-۱- تحولات بازار رمز ارزها
۸	۵-۱- تحولات بازار سرمایه در نقاط مختلف جهان
۸	۱-۵-۱- ایالات متحده آمریکا
۹	۲-۵-۱- منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا
۱۱	۳-۵-۱- منطقه آسیای شرقی و جنوبی
۱۳	۴-۵-۱- روسیه
۱۴	۵-۵-۱- اروپا
۱۴	۶-۵-۱- صحرای آفریقا
۱۶	۶-۱- فلزات اساسی
۱۶	۱-۶-۱- سنگ آهن
۱۷	۲-۶-۱- آلومینیوم
۱۷	۳-۶-۱- مس
۱۹	۷-۱- محصولات پتروشیمی
۱۹	۱-۷-۱- متانول
۱۹	۲-۷-۱- اوره
۲۱	۱-۲- حساب‌های ملی
۲۱	۱-۱-۲- تولید ناخالص ملی
۲۲	۲-۱-۲- ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی
۲۲	۲-۲- بازار پول
۲۲	۱-۲-۲- نرخ بهره بین بانکی
۲۳	۲-۱-۲- پایه پولی و نقدینگی
۲۴	۲-۲- بازار ارز و سکه
۲۴	۳-۲- بازار سرمایه
۲۸	۴-۲- تورم و بیکاری
۲۸	۱-۴-۲- تورم
۲۸	۲-۴-۲- بیکاری
۲۹	۵-۲- تجارت خارجی و مبادلات بین الملل
۳۱	۳- جمع بندی

مقدمه

گزارش حاضر به بررسی و تحلیل مهم‌ترین تحولات اقتصادی جهان و ایران در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ پرداخته‌است. در بخش اول این گزارش تحولات اقتصادی جهان مورد توجه قرار گرفته و نوسانات قیمت جهانی طلا، نفت و گاز، فلزات اساسی، ارزهای جهانی (فارکس)، ارزهای دیجیتال و بورس‌های معتبر جهان ارایه شده است. در بخش دوم به بررسی تحولات ایران پرداخته شده و بازار پول، بازار سرمایه، بازار ارز و سکه مورد توجه قرار گرفته است.

۱- تحولات اقتصاد جهانی

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ فعالیت بانک فرست ریپابلیک در ایالات متحده آمریکا متوقف شد. فرست ریپابلیک سومین بانکی بود که از ابتدای ماه مارس سال میلادی ۲۰۲۳ تا این ماه فعالیت آن در ایالات متحده آمریکا متوقف شد. با وجود بحران بانکی ایجاد شده نرخ بهره در اردیبهشت ماه و در ایالات متحده آمریکا و اروپا ۰/۲۵ درصد افزایش یافت. تورم همچنان در کشورهای غربی بیشتر از حد تورم هدف بود و سیاست‌های انقباضی برای مقابله با تورم در این کشورها دنبال شد. در این ماه نگرانی در مورد احتمال وقوع بحران مالی هم همچنان تهدیدی برای اقتصاد جهانی بود.

وقایع مهم بین‌المللی در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲			
تاریخ	شرح	اثرات	
۱۴۰۲/۲/۱۱	توقف فعالیت بانک فرست ریپابلیک در ایالات متحده آمریکا	کاهش شاخص‌های سهام در وال استریت کاهش قیمت نفت افزایش قیمت طلا	۱
۱۴۰۲/۲/۱۲	تورم در اروپا و در ماه آپریل رشد اندکی داشت و به ۷ درصد رسید	افزایش شاخص‌های سهام در اروپا	۲
۱۴۰۲/۲/۱۳	افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا	کاهش شاخص‌های سهام در وال استریت	۳
۱۴۰۲/۲/۱۴	افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در اروپا	کاهش شاخص‌های سهام در اروپا	۴
۱۴۰۲/۲/۱۵	افزایش اشتغال در ایالات متحده آمریکا بیشتر از حد انتظار	افزایش شاخص‌های سهام در وال استریت	۵
۱۴۰۲/۲/۲۰	تورم در ایالات متحده آمریکا و در ماه آپریل برابر ۴/۹ درصد بود	احتمال تداوم سیاست‌های انقباضی فدرال رزرو و افزایش نرخ بهره کاهش قیمت طلا افزایش شاخص دلار	۶

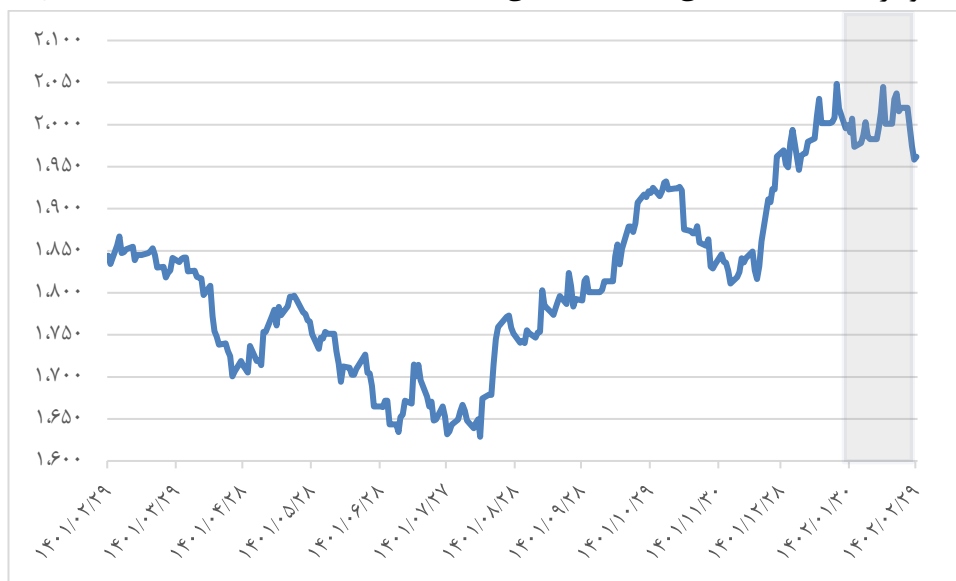
۱-۱- قیمت جهانی طلا

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ قیمت طلا در بازارهای جهانی کاهش یافت. افزایش نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا و اروپا و کمتر بودن تورم در ایالات متحده آمریکا نسبت به آنچه پیش‌بینی می‌شد از جمله عواملی بود که قیمت طلا در بازارهای جهانی را تحت تأثیر قرار داد. در مجموع و در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی در حدود ۲ درصد کاهش یافت و از ۲,۰۰۷ دلار در پایان فروردین ماه به ۱,۹۶۲ دلار در پایان اردیبهشت ماه رسید.

جدول ۱-۱: تغییرات قیمت اونس طلا در اردیبهشت ۱۴۰۲ (دلار/اونس)

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲			
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲
۶/۹	۷/۰	-۲/۳	۱,۸۳۴/۲	۱,۸۳۴/۰	۲,۰۰۷/۲	۱,۹۶۱/۶

نمودار ۱-۱: قیمت جهانی طلا در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار/اونس)

منبع: gold.org

۱-۲- قیمت جهانی نفت و گاز

نفت

قیمت نفت در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ تحت تأثیر افزایش نگرانی‌ها در مورد احتمال وقوع بحران مالی در اقتصاد جهانی قرار داشت. در حالی که در دو دهه اول اردیبهشت ماه با افزایش نگرانی‌ها در مورد وقوع بحران مالی در اقتصاد جهانی قیمت نفت کاهش داشت، در هفته پایانی اردیبهشت ماه و با وجود افزایش استخراج نفت در بازار جهانی قیمت این فلز گرانبها افزایش یافت. اعلام ایالات متحده آمریکا در مورد

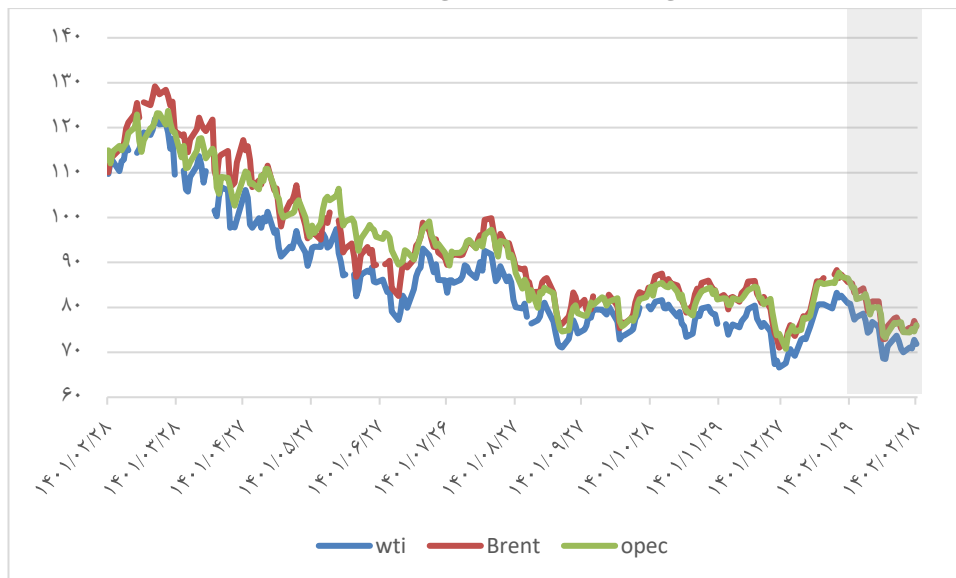

آغاز خرید نفت برای پر کردن ذخایر استراتژیک در این کشور در کنار پیش‌بینی افزایش تقاضای نفت توسط آژانس بین‌المللی انرژی^۱ برای سال میلادی ۲۰۲۳ باعث افزایش قیمت نفت شد. در مجموع قیمت نفت در اردیبهشت‌ماه کاهش یافت و قیمت برنت، WTI و آپک به ترتیب از ۸۳/۲۹ و ۷۷/۲۷ و ۷۷/۲۷ و ۸۴/۴۱ دلار در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۷۵/۷۵، ۷۱/۸۲ و ۷۶/۰۶ دلار در پایان اردیبهشت‌ماه رسید.

جدول ۱-۲: تغییرات قیمت نفت در اردیبهشت ۱۴۰۲ (دلار/بشکه)

در یک سال گذشته	تغییرات قیمت (درصد)			۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲	نوع نفت
	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته	در سه ماه گذشته					
-۳۳/۳	-۷/۵	-۹/۰	۱۱۳/۶۳	۸۱/۹۷	۸۳/۲۹	۷۵/۷۵	نفت برنت	
-۳۶/۲	-۵/۸	-۷/۵	۱۱۲/۶۳	۷۶/۳۱	۷۷/۲۷	۷۱/۸۲	نفت WTI	
-۳۳/۷	-۶/۹	-۹/۸	۱۱۴/۶۹	۸۱/۷۳	۸۴/۴۱	۷۶/۰۶	نفت OPEC	

نمودار ۱-۲: قیمت جهانی نفت خام در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار)

منبع: opec.org & eia.gov

قیمت جهانی گاز طبیعی

قیمت گاز طبیعی در اروپا و ایالات متحده آمریکا که در ماه‌های گذشته روندی کاهشی را آغاز کرده بود در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ بازهم کاهش یافت. هوای معتدل، افزایش تولید گاز طبیعی و افزایش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله عوامل مؤثر بر قیمت گاز طبیعی بوده است. قیمت گاز طبیعی در اتحادیه اروپا و در اردیبهشت‌ماه به کمتر از ۱۴ دلار در هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا^۲ رسید. قیمت گاز

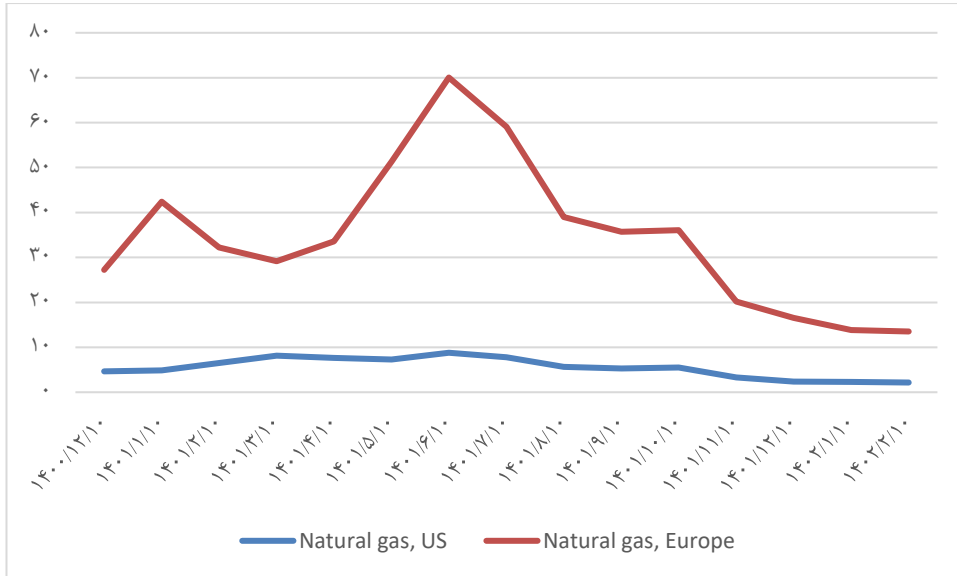
^۱International Energy Agency

^۲Dollars per Million Btu

طبیعی در ایالات متحده آمریکا (هنری هاب^۱) هم در این ماه در حدود ۲ دلار در هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا بود.

نمودار ۱-۳: قیمت گاز طبیعی در هنری هاب آمریکا و اروپا (ماهانه) در بازه زمانی ۱۴۰۰/۱۲/۱۰ تا ۱۴۰۲/۲/۱۰ (دلار / میلیون واحد حرارتی بریتانیا)

منبع: world bank

نمودار ۱-۴: قیمت گاز طبیعی در ایالات متحده آمریکا در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار / میلیون واحد حرارتی بریتانیا)

منبع: eia.gov

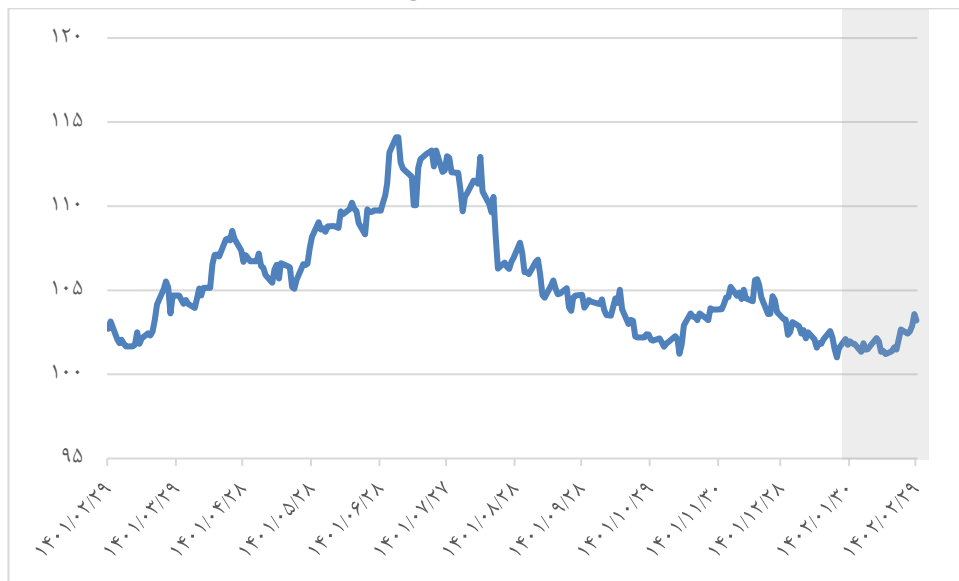
^۱ Henry Hub

۳-۱- تحولات بازار جهانی ارز

شاخص دلار عملکرد دلار را در مقابل سبدهی از ارزهای دیگر (شامل یورو، ین ژاپن، پوند انگلیس، دلار کانادا، فرانک سوئیس و کرون سوئد) نشان می‌دهد. توقف فعالیت بانک فرست ریپابلیک در ایالات متحده آمریکا، افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره و اعلام داده‌های مربوط به تورم در ماه آپریل از جمله عواملی بودند که باعث ایجاد نوساناتی در شاخص دلار شدند. شاخص دلار در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود ۱/۳ درصد افزایش یافت و به ۱۰۳/۲ واحد رسید.

نمودار ۱- ۵: شاخص دلار (DXY) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

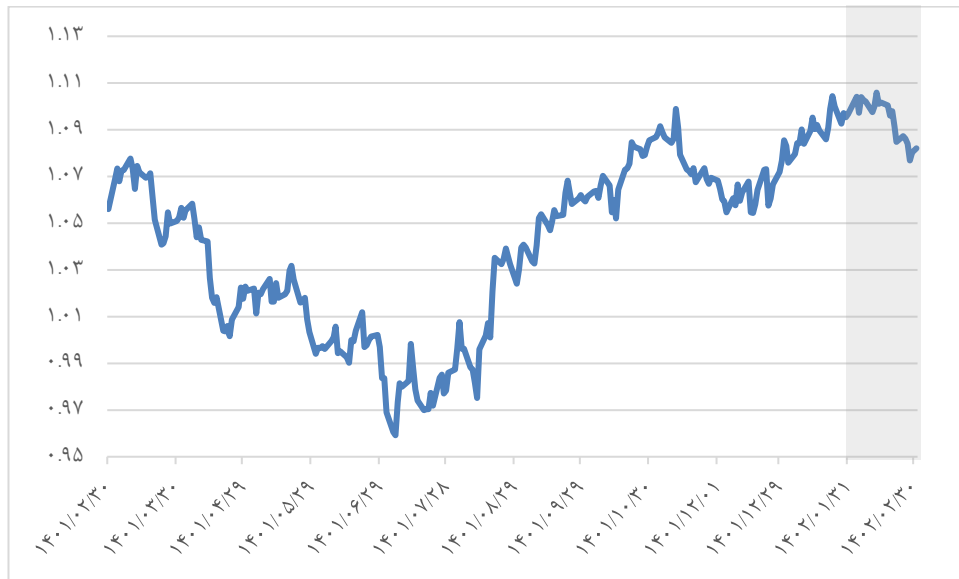
منبع: WSJ.com

جفت ارز یورو-دلار که ارزش یک یورو را در مقابل دلار نشان می‌دهد در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود یک درصد کاهش داشت. ارزش یورو در برابر دلار که در پایان فروردین ماه برابر ۱/۰۹۶۷ بود در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ به ۱/۰۸۲۱ رسید.

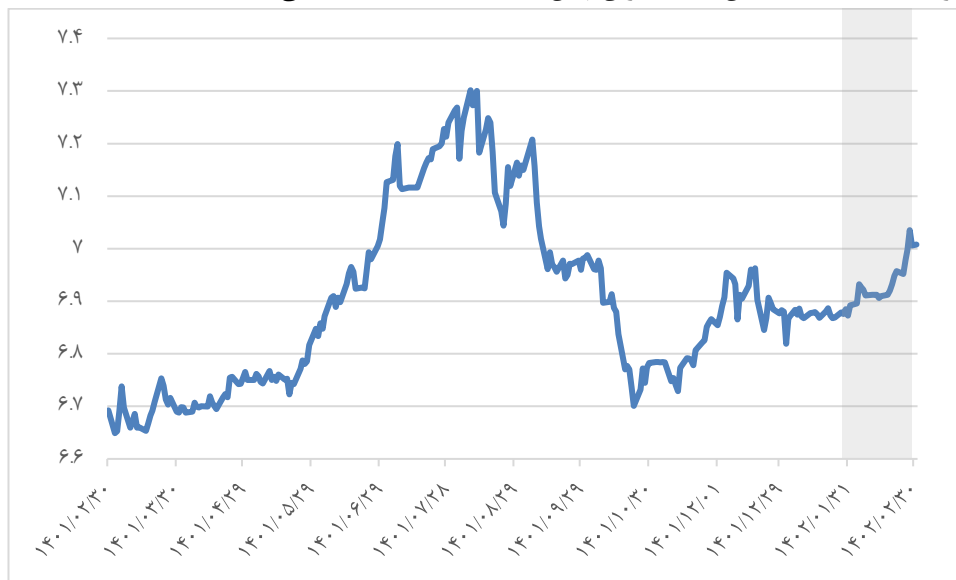
نمودار ۱-۶: نسبت ارزش یورو به دلار (EURUSD) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: investing.com

ارزش یوآن در برابر دلار در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ کاهش یافت. تردیدهای ایجاد شده در مورد قدرت بهبود شرایط اقتصادی در چین پس از کاهش محدودیت‌ها برای مقابله با کرونا باعث تضعیف ارزش یوآن در برابر دلار شد. ارزش هر دلار در برابر یوآن که در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ برابر ۶/۸۷۲ بود در پایان اردیبهشت ماه ۷/۰۷۹ رسید و در حدود دو درصد افزایش داشت.

نمودار ۱-۷: نسبت ارزش دلار به یوان چین (USDCNY) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: investing.com

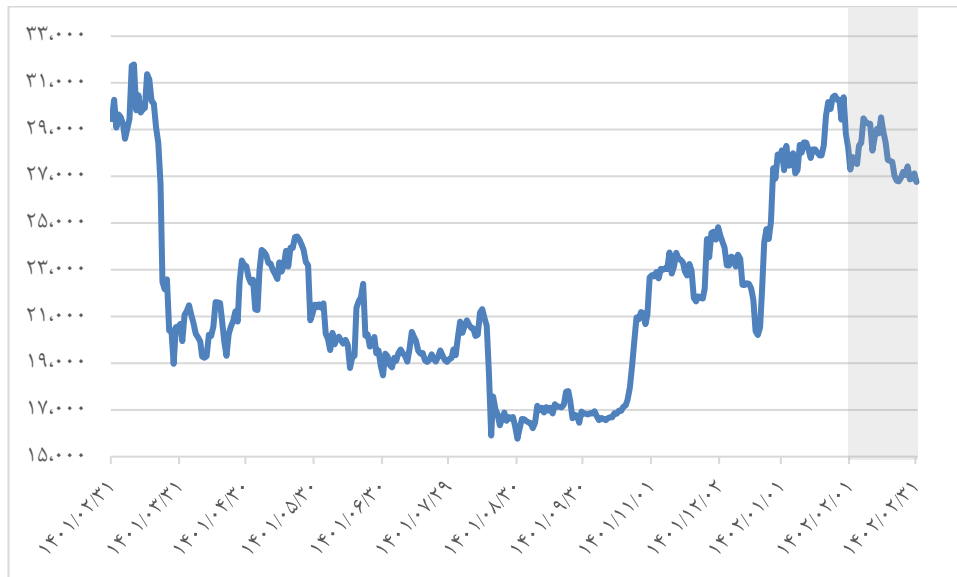
جدول ۱-۳: تغییرات بازار جهانی ارزها در اردیبهشت ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
۰/۴۶	-۰/۶	۱/۳	۱۰۲/۷۲	۱۰۳/۸۶	۱۰۱/۸۴	۱۰۳/۲	شاخص دلار
۲/۴	۱/۱۸	-۱/۳	۱/۰۵۶	۱/۰۶۹۴	۱/۰۹۶۷	۱/۰۸۲۱	ارزش یورو در مقابل دلار
۴/۷	۲/۱	۲/۰	۶/۶۹۲	۶/۸۶۶	۶/۸۷۲۵	۷/۰۰۷۹	ارزش دلار در مقابل یوان

۴-۱- تحولات بازار رمز ارزها

قیمت بیت کوین به عنوان شناخته شده ترین رمز ارز در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود پنج درصد کاهش یافت. افزایش نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا و افزایش شاخص دلار تأثیر منفی بر قیمت این رمز داشت. قیمت بیت کوین که در پایان فروردین ماه برابر ۲۸,۲۴۸ دلار بود در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ برابر ۲۶,۷۶۰ دلار رسید.

نمودار ۱-۸: قیمت بیت کوین در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار)

منبع: Investing.com

جدول ۱-۴: تغییرات قیمت شش رمز ارز مهم از نظر سهم بازار در اردیبهشت ۱۴۰۲

(دلار)

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۹/۱	۱۰/۱	-۵/۳	۲۹,۴۳۹	۲۴,۲۹۴	۲۸,۲۴۸	۲۶,۷۶۰	بیت کوین
-۸/۶	۷/۳	-۷/۱	۱,۹۷۵/۲	۱,۶۸۱/۵	۱,۹۴۲/۷	۱,۸۰۴/۹	اتریوم
-۱/۹	-۱/۸	-۳/۷	۳۱۲/۴	۳۱۲/۲	۳۱۸/۱	۳۰۶/۴	بایننس کوین
-۳۱/۸	-۹/۸	-۱۰/۱	۰/۵۲۸۶	۰/۳۹۹۷	۰/۴۰۰۷	۰/۳۶۰۲	کاردانو
-۶۱/۰	-۱۲/۱	-۱۱/۶	۵۰/۲۹	۲۴/۸۶۹	۲۲/۱۸۳	۱۹/۶۱۲	سولانا
۱۰/۴	۱۸/۴	-۳/۷	۰/۴۱۴۴	۰/۳۸۶۳	۰/۴۷۵۲	۰/۴۵۷۵	ریپل

۵-۱- تحولات بازار سرمایه در نقاط مختلف جهان

۱-۵-۱- ایالات متحده آمریکا

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ عوامل مختلفی بازار سرمایه در ایالات متحده آمریکا را تحت تأثیر قرار داد. فعالیت بانک فرست ریپابلیک در این ماه به عنوان سومین بانکی که با مشکل مواجه شد متوقف شد و اموال این بانک توسط بانک جی پی مورگان که بزرگترین بانک آمریکا در حال حاضر است خریداری شد. دولت ایالات متحده آمریکا سپرده سرمایه گذاران در این بانک را تضمین کرد و همچون سپرده های بانک سیلیکون ولی و سیگنچر اعلام کرد که تمام سپرده های سپرده گذاران شامل سپرده های بیمه شده و بیمه نشده را پرداخت خواهد کرد. با وجود شدت گرفتن احتمال وقوع بحران مالی در ایالات متحده آمریکا، فدرال رزرو نرخ بهره را در این ماه ۰/۲۵ واحد درصد افزایش داد. نرخ تورم در ماه آپریل و در ایالات متحده آمریکا به ۴/۹ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۰/۱ درصد کاهش داشت. شاخص S&P500 در این ماه در حدود ۱/۵ درصد افزایش یافت و از ۴,۱۳۰ واحد در پایان فروردین ماه به ۴,۱۹۲ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص مرکب نزدک^۱ هم در این بازه در حدود پنج درصد رشد یافت و از ۱۱,۰۵۹/۵ واحد به ۱۲,۶۵۷/۹ واحد رسید.

^۱ NASDAQ Composite

نمودار ۱-۹: شاخص S&P500 در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

۱-۵-۲- منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا

بورس‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا تحت تأثیر نوسانات قیمت نفت نوساناتی داشتند. شاخص بورس در عربستان سعودی^۱ در این ماه نزدیک به دو درصد رشد داشت و از ۱۱,۱۶۴ واحد در پایان فروردین ماه به ۱۱,۳۴۲ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص بورس قطر^۲ هم در این ماه در حدود هفت درصد رشد داشت و از ۹,۹۳۰ واحد در پایان فروردین ماه به ۱۰,۶۵۱ واحد در پایان اردیبهشت ماه رسید. شاخص بورس دبئی (DFM^۳) در حدود دو درصد رشد یافت. این شاخص که در پایان فروردین ماه برابر ۳,۴۷۱ واحد بود در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ به ۳,۵۴۴ واحد رسید.

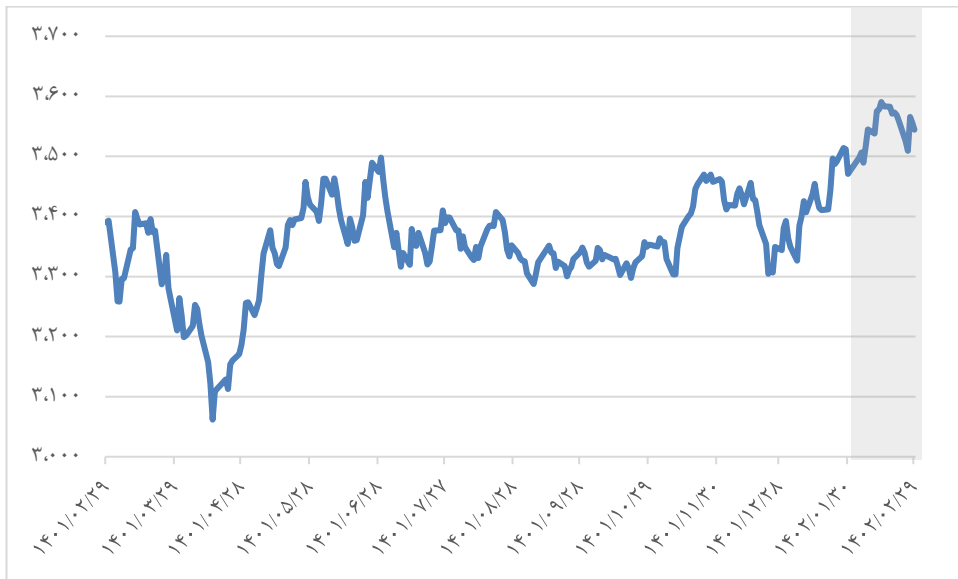
^۱ Tadawul All Share

^۲ QE General (QSI)

^۳ DFM General (DFMGI)

نمودار ۱-۱۰: شاخص بورس دبی (DFMGI) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

نمودار ۱-۱۱: شاخص بورس قطر QSI در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

نمودار ۱- ۱۲: شاخص بورس عربستان سعودی Tadawul All Share در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

۱-۵-۳- منطقه آسیای شرقی و جنوبی

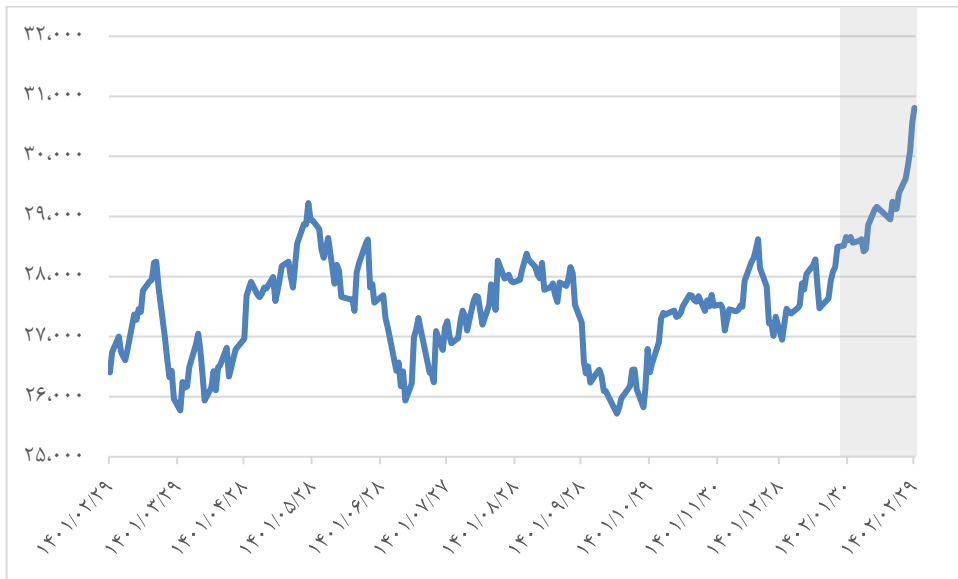
ژاپن

شاخص‌های سهام در ژاپن و در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رشد داشتند و به بالاترین حد خود در سی و سه سال گذشته رسیدند. افزایش درآمد داخلی در ژاپن در کنار تضعیف ارزش ین و افزایش خرید سهام توسط خریداران خارجی باعث رشد شاخص‌های سهام در ژاپن شد. در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ شاخص نیکی^۱ از ۲۸,۶۵۷/۶ واحد در انتهای فروردین ماه به ۳۰,۸۰۸/۳ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید و در حدود هفت درصد افزایش یافت.

^۱ Nikkei 225 (N225)

نمودار ۱- ۱۳: شاخص نیکی ژاپن (Nikkei 225) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

چین

بهبود شرایط اقتصاد چین پس از پایان محدودیت‌ها برای مقابله با کرونا در اردیبهشت ماه روند کندی به خود گرفت و نگرانی‌هایی را در میان سرمایه‌گذاران ایجاد کرد. در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ داده‌های اقتصادی منتشر شده در کشور چین نشان داد که تولیدات صنعتی، خرده فروشی و سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت با سرعتی کمتر از حد انتظار در ماه آپریل رشد داشته است. بیکاری در این کشور به ۵/۲ درصد در ماه آپریل رسید که نسبت به ماه قبل ۰/۱ درصد کاهش داشت. شاخص مرکب شانگهای^۱ در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ نزدیک به دو درصد کاهش داشت و از ۳,۳۶۷ واحد در پایان فروردین ماه به ۳,۲۸۴ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

^۱ Shanghai Composite

نمودار ۱-۱۴: شاخص مرکب شانگهای چین در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

۱-۵-۴- روسیه

شاخص بورس مسکو^۱ در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود ۵٪ درصد کاهش یافت. این شاخص از ۲,۶۳۷/۸ واحد در پایان فروردین ماه به ۲,۶۲۶/۲ واحد در پایان اردیبهشت ماه رسید. شاخص بورس مسکو در سه ماه گذشته در حدود ۲۱ درصد و در یک سال گذشته ۱۰/۶ درصد رشد داشته است.

نمودار ۱-۱۵: شاخص بورس روسیه (MOEX Russia) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

^۱ MOEX Russia

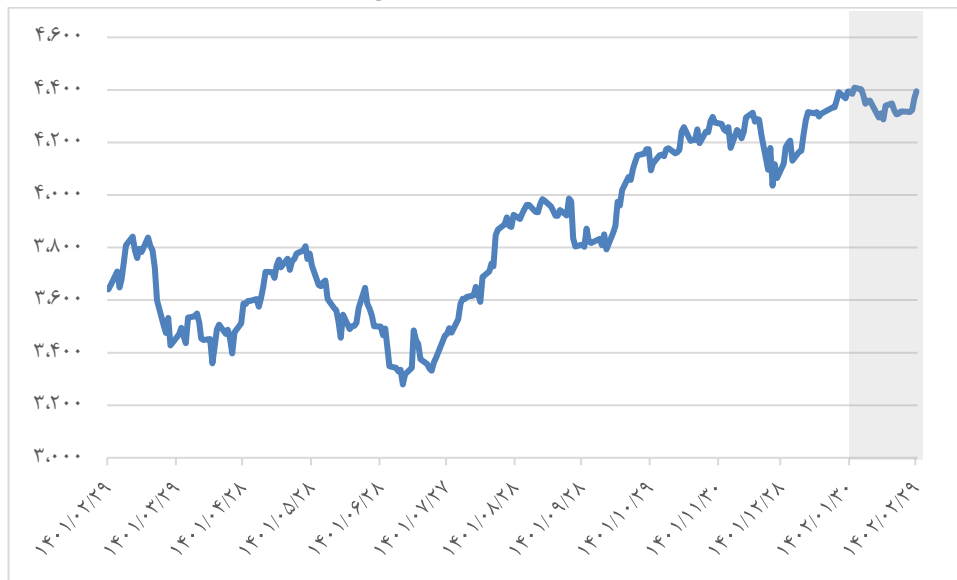

۱-۵-۵- اروپا

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ عوامل مختلف بازارهای سرمایه در قاره اروپا را تحت تأثیر قرار داد. در حالی که بانک مرکزی اتحادیه اروپا از ابتدای سال میلادی ۲۰۲۳ نرخ بهره را سه بار و هر بار به میزان ۰/۵ درصد افزایش داده بود در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ هم نرخ بهره را ۰/۲۵ واحد درصد افزایش داد. علاوه بر افزایش نرخ بهره، بحران بانکی ایجاد شده در ماه‌های گذشته و شدت گرفتن احتمال وقوع رکود اقتصادی هم از جمله عواملی بودند که بازارهای سرمایه در اروپا را تحت تأثیر قرار دادند. نرخ تورم در ماه آپریل و در اروپا افزایش اندکی را نشان داد و به ۷ درصد رسید. در مجموع و در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ شاخص استاکس^۱ (که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا را پوشش می‌دهد) در حدود ۰/۲ درصد رشد داشت و از ۴,۳۸۴/۹ واحد در پایان فروردین ماه به ۴,۳۹۵/۳ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۱-۱۶: شاخص EURO STOXX 50 در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: Investing.com

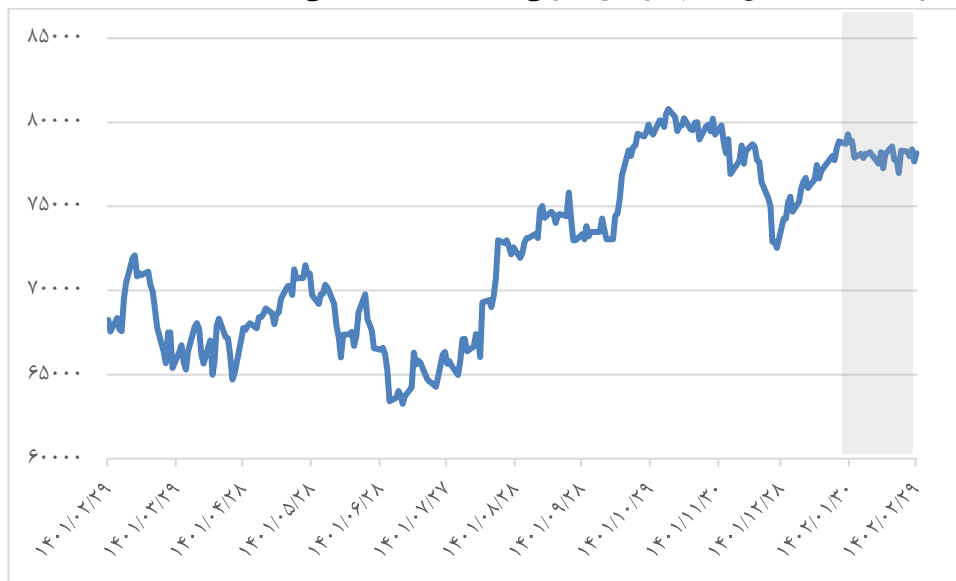
۱-۵-۶- صحرای آفریقا

بازار سرمایه در کشورهای قاره آفریقا وابسته به فعالیت‌های معدنی در این منطقه است. بسیاری از شرکت‌های استخراج کننده طلا، نفت و فلزات اساسی در بورس‌های کشورهای این منطقه پذیرش شده‌اند و با افت (رشد) قیمت کالاهای مذکور، درآمد آن‌ها کاهش (افزایش) می‌یابد. آفریقای جنوبی تقریباً ده درصد از طلای جهان را عرضه می‌کند و بزرگترین صادرکننده مواد خام در جهان است. شاخص سهام آفریقای جنوبی (ALSH)^۲ در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود یک درصد کاهش داشت و از ۷۸,۸۸۳/۳ واحد در پایان فروردین ماه به ۷۸,۱۷۵/۸ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

^۱ EURO STOXX 50^۲ FTSE/JSE All Share Index

نمودار ۱- ۱۷: شاخص سهام آفریقای جنوبی (ALSH) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

منبع: WSJ.com

جدول ۱- ۵: رشد شاخص سهام در اردیبهشت ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲	شاخص	منطقه
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته						
۷/۴	۲/۸	۱/۵	۳,۹۰۱/۴	۴,۰۷۹/۱	۴,۱۲۹/۸	۴,۱۹۱/۹۸	S&P500	ایالات متحده
۱۱/۵	۷/۳	۴/۹	۱۱,۳۵۴/۶	۱۱,۷۸۷/۳	۱۲,۰۵۹/۶	۱۲,۶۵۷/۹	NASDAQ Composite	آمریکا
۴/۵	۲/۵	۲/۱	۳,۳۹۳/۲	۳,۴۵۷/۷	۳,۴۷۱/۰	۳,۵۴۴/۵	DFM ^۱	خاورمیانه و شمال آفریقا
-۱۶/۳	-۰/۶	۷/۳	۱۲,۷۳۰/۲	۱۰,۷۱۶/۴	۹,۹۳۰/۳	۱۰,۶۵۱/۴	QSI ^۲	
-۸/۷	۸/۱	۱/۶	۱۲,۴۲۷/۹	۱۰,۴۹۳/۲	۱۱,۱۶۳/۶	۱۱,۳۴۱/۸	Tadawul All Share ^۳	
۱۵/۲	۱۱/۹	۷/۵	۲۶,۷۳۹/۰	۲۷,۵۱۳/۱	۲۸,۶۵۷/۶	۳۰,۸۰۸/۳	Nikkei 225	آسیای شرقی و جنوبی
۴/۳	۱/۸	-۲/۴	۳,۱۹۴/۰	۳,۲۶۴/۸	۳,۳۶۷/۰	۳,۳۶۷/۰	Shanghai Composite	
۱۰/۶	۲۱/۱	-۰/۴	۲,۳۷۳/۳	۲,۱۶۸/۹	۲,۶۳۷/۸	۲,۶۲۶/۲	Moex Russia	روسیه
۲۰/۲	۲/۸	۰/۲۳	۳,۶۵۷/۰	۴,۲۷۴/۹	۴,۳۸۴/۸۶	۴,۳۹۵/۳	Euro Stoxx 50	اروپا
۱۵/۷	-۱/۳	-۰/۹	۶۷,۵۷۵/۳	۷۹,۲۷۱/۸	۷۸,۸۸۳/۳	۷۸,۱۷۵/۸	FTSE ^۴	صحرای آفریقا

^۱ شاخص بورس دبی

^۲ شاخص بورس قطر

^۳ شاخص بورس عربستان سعودی

^۴ شاخص سهام آفریقای جنوبی

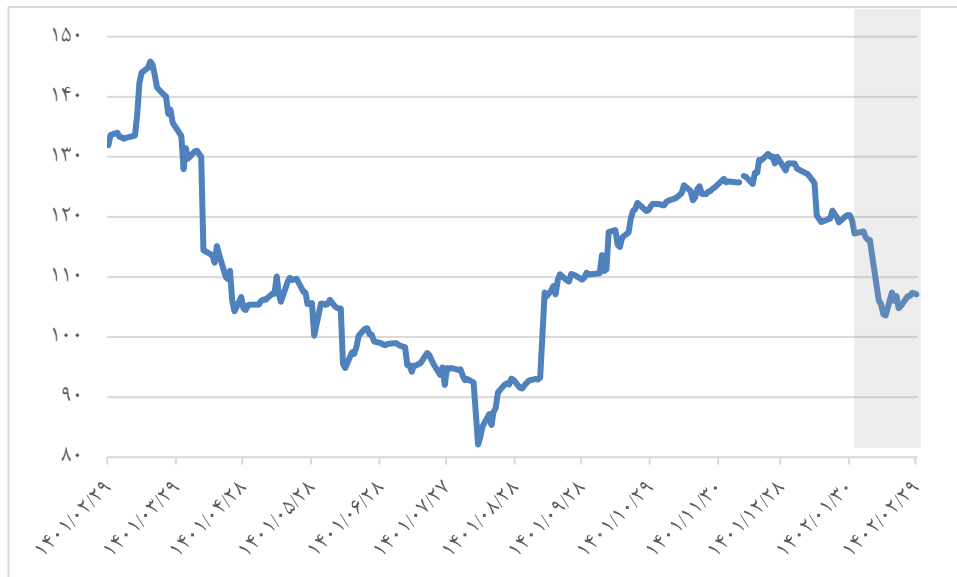

۱-۶- فلزات اساسی

۱-۶-۱- سنگ آهن

چین بزرگترین تولیدکننده فولاد و بزرگترین خریدار سنگ آهن در جهان است. تقریباً ۷۰ درصد از محموله‌های دریایی سنگ آهن را این کشور خریداری می‌کند.^۱ در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ داده‌های اقتصادی منتشر شده در چین چشم‌انداز سرعت رشد اقتصاد پس از پایان محدودیت‌های کرونا در این کشور را تحت تأثیر قرار داد و قیمت فلزات اساسی هم دچار نوساناتی شد. قیمت سنگ آهن در اردیبهشت ماه در حدود ده درصد کاهش یافت و قیمت این فلز که در انتهای فروردین ماه برابر ۱۱۹/۳۱ دلار در هر تن بود در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ به ۱۰۷/۱ دلار رسید.

نمودار ۱- ۱۸: قیمت سنگ آهن در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار/متریک تن خشک)

منبع: tgju.org

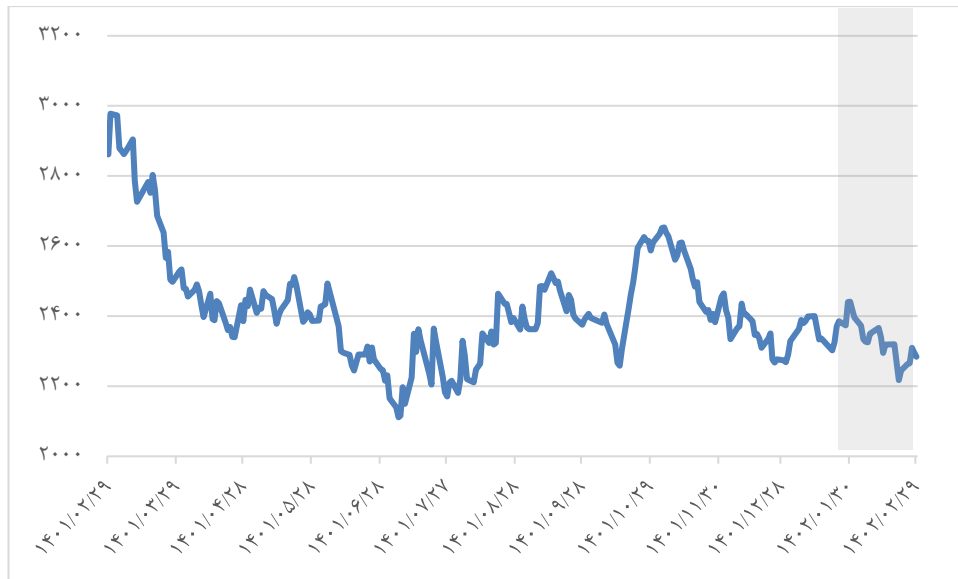
^۱ Column: Iron ore's short-term outlook at odds with longer optimism | Reuters

۱-۶-۲- آلومینیوم

قیمت آلومینیوم در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود شش درصد کاهش داشت و از ۲,۴۲۰ دلار در هر تن در پایان فروردین ماه به ۲,۲۸۳ دلار در پایان اردیبهشت ماه رسید. این در حالی است که قیمت این فلز در سه ماهه گذشته در حدود چهار درصد و در یک سال گذشته در حدود ۲۳ درصد کاهش داشت.

نمودار ۱- ۱۹: قیمت آلومینیوم در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار/تن)

منبع: markets.businessinsider.com

۱-۶-۳- مس

مس در صنایع مختلف از جمله ساخت و ساز ساختمان (سیم کشی و لوله کشی)، تولید و انتقال برق و تولید محصولات الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. قیمت مس که در زمستان ۱۴۰۰ به بیش از ۱۰,۰۰۰ دلار در هر تن رسیده بود در سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۵ درصد کاهش یافت. قیمت مس در سال ۱۴۰۲ هم روندی کاهشی را دنبال کرد و در اردیبهشت‌ماه در حدود هفت درصد کاهش یافت. قیمت مس که در فروردین ماه ۱۴۰۲ در بازارهای جهانی برابر ۸,۸۷۴ دلار در هر تن بود در پایان اردیبهشت ماه به ۸,۲۲۲ دلار رسید.

نمودار ۱-۲۰: قیمت مس در بازار جهانی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار/تن)

منبع: markets.businessinsider.com

جدول ۱-۶: تغییرات قیمت فلزات اساسی در اردیبهشت ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ۱۴۰۲	۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۱۹/۹	-۱۴/۳	-۱۰/۲	۱۳۳/۷	۱۲۴/۹	۱۱۹/۳	۱۰۷/۱	سنگ آهن (دلار/متریک تن خشک)
-۲۳/۳	-۴/۱	-۵/۶	۲,۹۷۷/۸	۲,۳۸۲/۳	۲,۴۲۰/۳	۲,۲۸۳/۶	آلومینیوم (دلار/تن)
-۱۳/۰	-۸/۳	-۷/۳	۹,۴۵۰/۸	۸,۸۷۰/۵	۸,۸۷۴/۰	۸,۲۲۲/۰	مس (دلار/تن)

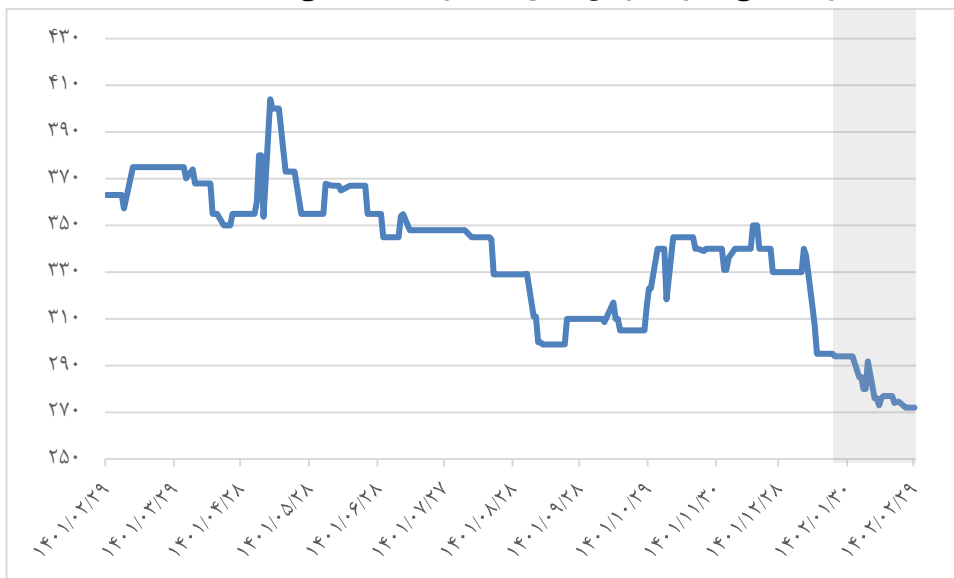

۷-۱- محصولات پتروشیمی

۷-۱-۱- متانول

متانول به عنوان یکی از محصولات استراتژیک در تولید بسیاری از محصولات نهایی مانند حلال‌ها، رنگ‌ها، پلاستیک‌ها و ضدیخ‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. تنوع مشتقات متانول و استفاده آن در صنایع مختلف، این محصول را به عنوان یک کالای استراتژیک مطرح ساخته است. ایران در کنار چین، روسیه و عربستان سعودی، بزرگترین تولیدکنندگان متانول در جهان هستند. زغال سنگ و گاز طبیعی از مهمترین منابع تولید متانول هستند. در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ قیمت قرارداد آتی متانول در بورس شیکاگو (M2Tc1) در حدود هفت درصد کاهش یافت و از ۲۹۴ دلار در پایان فروردین ماه به ۲۷۲ دلار در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۱- ۲۱: قیمت قرارداد آتی متانول^۱ (بورس کالای شیکاگو) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار)

منبع: Investing.com

۷-۱-۲- اوره

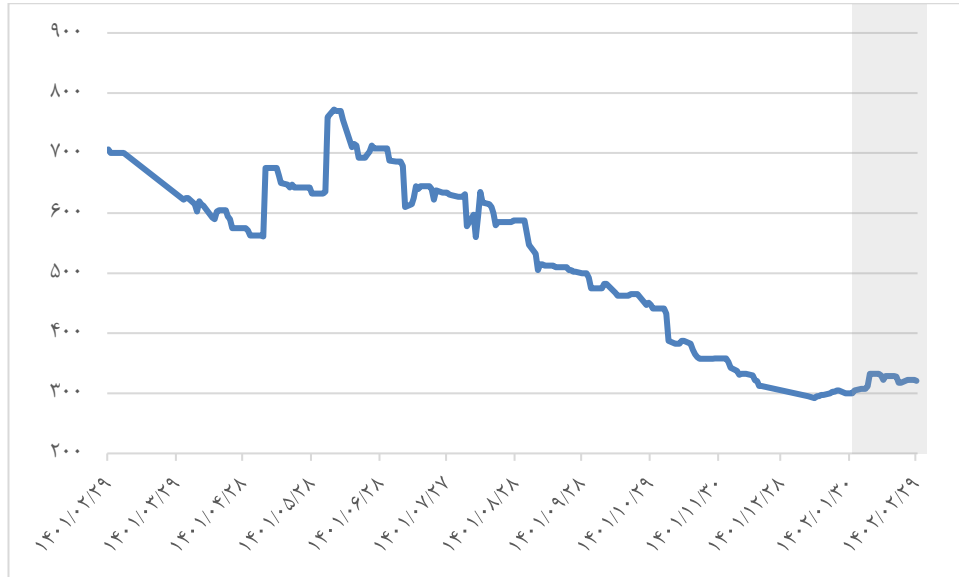
اوره یکی از شناخته شده ترین محصولات شیمیایی تولید شده در مجتمع های پتروشیمی است که به دلیل وجود نیتروژن در آن، خود را به عنوان پر مصرف ترین کود شیمیایی جهان معرفی کرده است. ایران به دلیل داشتن ذخایر گاز طبیعی یکی از تولیدکنندگان بزرگ اوره در جهان است. تغییرات قیمت اوره

^۱ METHANOL T2 FOB RDAM ICIS FUTURES (M2Tc1)

می‌تواند هزینه تولید محصولات کشاورزی را تحت تأثیر قرار دهد. قیمت قرارداد آتی اوره در بورس شیکاگو (UMEc1) در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود هفت درصد افزایش یافت و از ۳۰۰ دلار در پایان فروردین ماه به حدود ۳۲۱ دلار در پایان اردیبهشت ماه رسید.

نمودار ۱- ۲۲: قیمت قرارداد آتی اوره^۱ (بورس کالای شیکاگو) در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (دلار)

منبع: Investing.com

^۱ Urea Granular FOB Middle East FUTURES (UMEc1)

۲- تحولات اقتصادی ایران

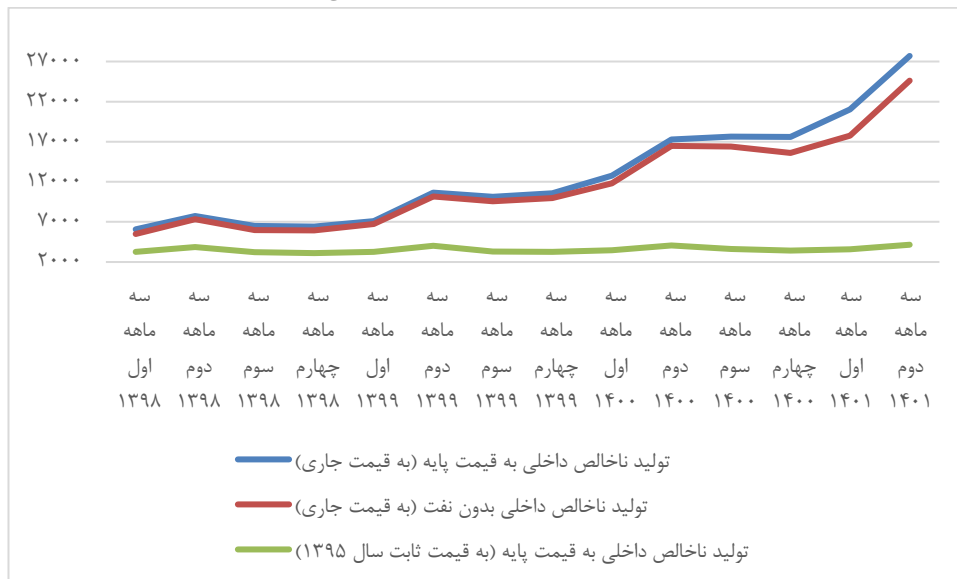
۲-۱- حساب‌های ملی

۲-۱-۱- تولید ناخالص ملی

در میان شاخص‌های اقتصاد کلان، تولید ناخالص داخلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زیرا به‌عنوان مهم‌ترین شاخص عملکرد اقتصادی در تجزیه و تحلیل‌ها و ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولیدشده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین (سالانه یا فصلی) را تولید ناخالص داخلی می‌نامند. بانک مرکزی در آخرین گزارش خود نماگرهای اقتصادی برای سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ را منتشر کرد. به گزارش بانک مرکزی تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۷,۶۹۴ هزار میلیارد ریال بود. ارزش تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ نسبت به سه ماهه قبل ۶,۶۶۰ هزار میلیارد ریال افزایش داشت. تولید ناخالص داخلی بدون نفت هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۴,۶۱۴ هزار میلیارد ریال بود. تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه بر حسب قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۵ درصد نسبت به سه ماهه اول سال ۱۴۰۱ افزایش داشت و از ۳,۵۹۴ به ۴,۱۵۵ هزار میلیارد ریال رسید. رشد تولید ناخالص داخلی با نفت به قیمت ثابت (۱۰۰=۱۳۹۵) در سه ماهه دوم ۱۴۰۱ (نسبت به سه ماهه دوم ۱۴۰۰) در حدود ۳/۶ درصد گزارش شده است و رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت به قیمت ثابت (۱۰۰=۱۳۹۵) ۳/۱ درصد گزارش شده است.

(هزار میلیارد ریال)

نمودار ۱-۲۳: تولید ناخالص داخلی

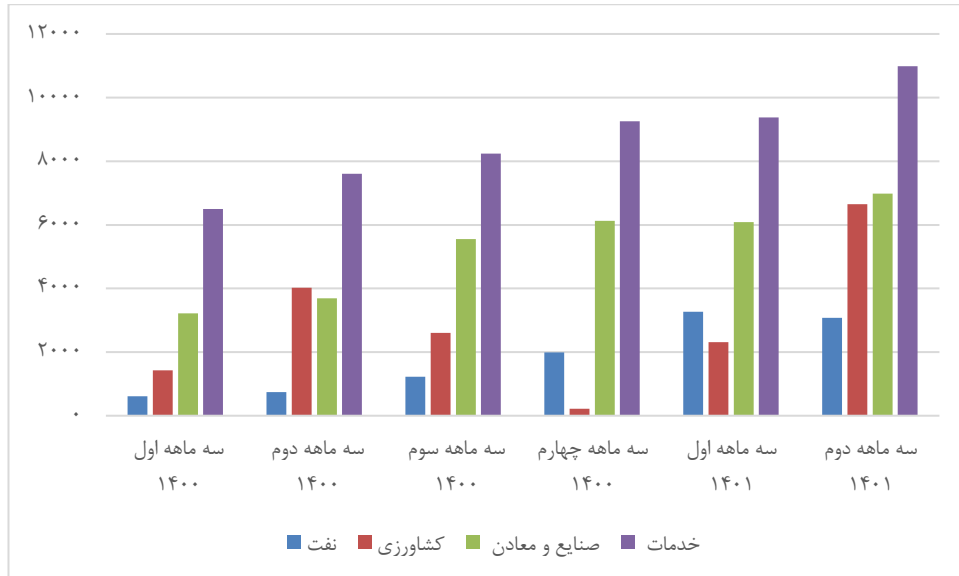
منبع: بانک مرکزی

۲-۱-۲- ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی

ارزش افزوده در بخش خدمات در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۱۰,۹۸۳ هزار میلیارد ریال بود. ارزش افزوده در بخش صنایع و معادن برابر ۶,۹۸۰ هزار میلیارد ریال بود. ارزش افزوده در بخش کشاورزی و نفت در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ به ترتیب برابر ۶,۶۵۱ و ۳,۰۸۰ هزار میلیارد ریال بود.

نمودار ۱-۲۴: ارزش افزوده در بخش‌های مختلف اقتصادی (هزار میلیارد ریال)

منبع: بانک مرکزی

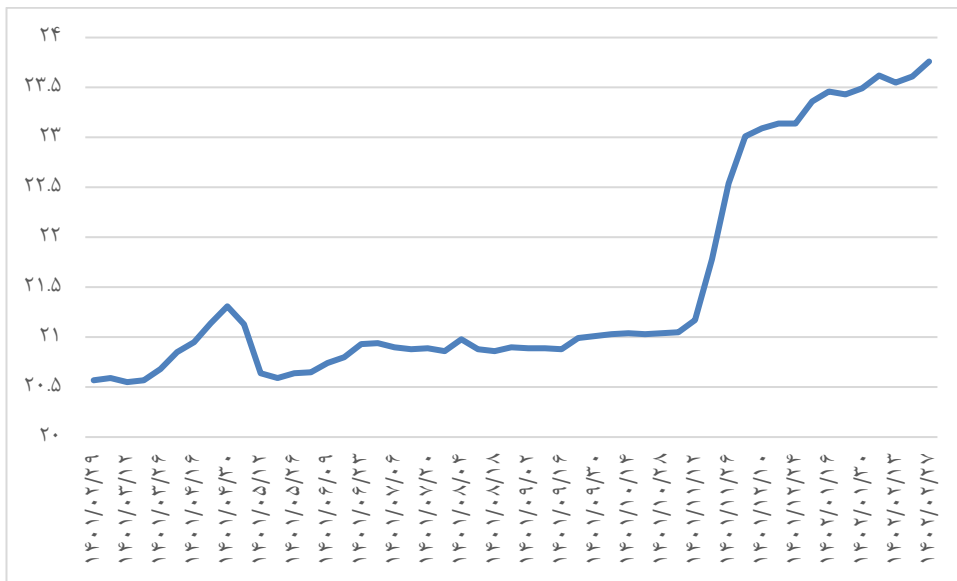
۲-۲- بازار پول

۲-۲-۱- نرخ بهره بین بانکی

نرخ بهره بین بانکی نرخ است که در بازار بین بانکی تعیین می‌شود و بیان‌کننده قیمت ذخایر بانکیها است که توان جهت‌دهی به نرخ‌های سود در سایر بازارها را دارد. افزایش نرخ بهره بین بانکی می‌تواند هزینه خلق پول برای بانکیها را افزایش دهد. نرخ بهره بین بانکی در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ افزایش ۱/۱ درصدی داشت و به ۲۳/۷۶ درصد در پایان این ماه رسید. این نرخ در یک سال گذشته هم در حدود ۱۶ درصد افزایش داشته است.

نمودار ۱-۲: نرخ بازار بین بانکی در بازه زمانی ۱۴۰۱/۲/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱ (درصد)

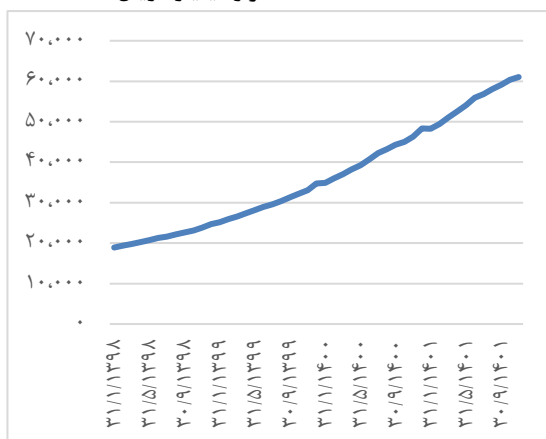

منبع: بانک مرکزی

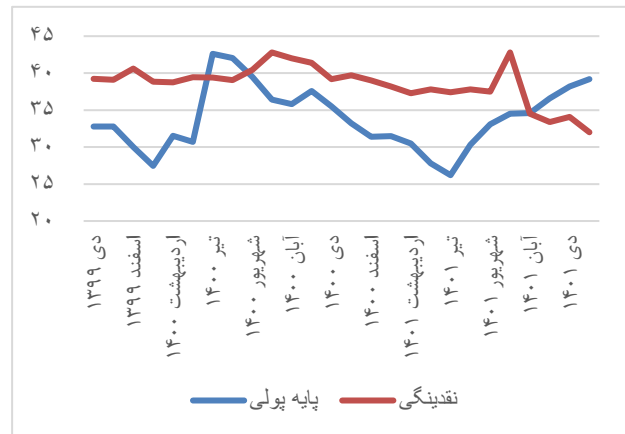
۲-۱-۲- پایه پولی و نقدینگی

بانک مرکزی در آخرین گزارش خود حجم نقدینگی در پایان بهمن ماه ۱۴۰۱ را برابر ۶۱,۰۳۴/۴ هزار میلیارد ریال اعلام کرد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۲۶/۳ درصد افزایش داشت. رشد نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به بهمن ماه ۱۴۰۱ هم برابر ۳۲ درصد بود. رشد پایه پولی هم در دوازده ماهه منتهی به این ماه به ۳۹/۲ درصد رسید.

نمودار ۲-۳: نقدینگی در بازه زمانی ۹۸/۱/۳۱ تا ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ (هزار میلیارد ریال)

نمودار ۲-۲: نرخ رشد سالانه نقدینگی و پایه پولی در بازه زمانی دی ۹۹ تا بهمن ۱۴۰۱ (درصد)

منبع: بانک مرکزی

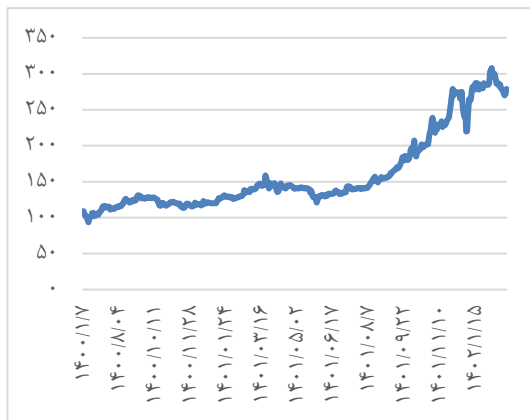
۲-۲- بازار ارز و سکه

در بازار آزاد نرخ دلار در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در حدود یک درصد افزایش یافت و این نرخ در پایان این‌ماه به ۵۱۷,۴۸۰ ریال رسید. نرخ یورو هم در مدت مشابه و در بازار آزاد رشد منفی ۰/۱ درصدی را نشان داد و به ۵۶۰,۶۲۰ ریال رسید.

در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت سکه بهار آزادی در حدود دو درصد کاهش یافت و از ۲۸۴,۸۳۰ هزار ریال در ابتدای این ماه به ۲۷۸,۹۶۰ هزار ریال در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

نمودار ۲-۵: قیمت سکه بهار آزادی در بازه زمانی

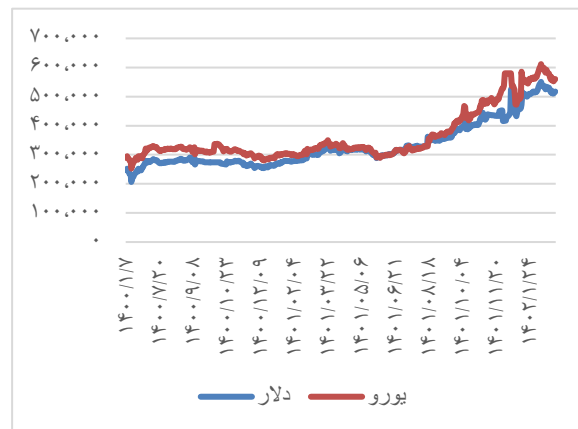
(میلیون ریال) ۱۴۰۲/۲/۳۱ تا ۱۴۰۰/۱/۱

منبع: tgju.org

نمودار ۲-۴: روند نرخ ارز در بازار آزاد در بازه زمانی

(ریال) ۱۴۰۲/۲/۳۱ تا ۱۴۰۰/۱/۱

منبع: tgju.org

۲-۳- بازار سرمایه

آمار کل معاملات

ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۲۵/۸ درصد افزایش داشت و برابر ۳,۱۹۴,۹۲۸ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه نسبت به ماه قبل ۲۰ درصد افزایش داشت و برابر ۴۰۳,۸۹۶ میلیون سهم بود. ارزش کل معاملات در دو ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت دو ماهه نخست سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۴۱ درصد رشد داشت.

جدول ۱-۲: آمار کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران

شرح	ماهانه		دو ماهه		تغییر (درصد)	
	اردیبهشت ۱۴۰۲	فروردین ۱۴۰۲	۱۴۰۲	۱۴۰۱	ماهانه	دوماهه
ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۳,۱۹۴,۹۲۸	۲,۵۴۰,۵۳۲	۵,۷۳۵,۴۶۰	۲,۳۷۳,۸۶۲	۲۵.۷۶	۱۴۱/۶
حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۴۰۳,۸۹۶	۳۳۶,۱۴۶	۷۴۰,۰۴۲	۴۱۶,۰۴۳	۲۰.۱۵	۷۷/۹
دفعات معامله	۲۱,۰۳۶,۸۴۰	۱۹,۹۸۸,۲۹۲	۴۱,۰۲۵,۱۳۲	۲۶,۷۵۲,۷۱۷	۵.۲۵	۵۳/۳

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

آمار معاملات به تفکیک بازارها

ارزش کل معاملات در بازار اول و دوم سهام در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۲۶ درصد افزایش داشت. در این ماه ارزش کل معاملات در بازار اول سهام نسبت به ماه قبل در حدود ۲۷ درصد افزایش داشت و برابر ۱,۳۱۶,۴۱۰ میلیارد ریال بود. ارزش کل معاملات در بازار دوم سهام هم در این ماه نسبت به ماه قبل در حدود ۲۵ درصد افزایش داشت و برابر ۹۸۱,۵۳۶ میلیارد ریال بود. ارزش معاملات در بازار بدهی در این ماه نزدیک به ۶۰ درصد افزایش داشت و از ۶۱,۶۷۴ میلیارد ریال به ۹۹,۳۶۲ میلیارد ریال رسید. ارزش معاملات در بازار مشتقه و در اردیبهشت ماه نزدیک به ۶۰ درصد افزایش داشت و در پایان اردیبهشت به ۳۰,۸۱۱ میلیارد ریال رسید. ارزش معاملات در صندوق های سرمایه گذاری نزدیک به ۲۰ درصد افزایش داشت و به ۷۶۶,۸۰۹ میلیارد ریال رسید.

جدول ۲-۲: ارزش کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران به تفکیک بازارها (میلیارد ریال)

شرح	ماهانه		دو ماهه		تغییر (درصد)	
	اردیبهشت ۱۴۰۲	فروردین ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	ماهانه	دو ماهه
بازار سهام- اول و دوم	۲,۲۹۷,۹۴۶	۱,۸۲۱,۰۲۶	۱,۷۰۲,۸۲۶	۴,۱۱۸,۹۷۳	۲۶/۲	۱۴۱/۸
بازار بدهی	۹۹,۳۶۲	۶۱,۶۷۴	۱۰۶,۴۵۳	۱۶۱,۰۳۶	۶۱	۵۱
بازار مشتقه	۳۰,۸۱۱	۱۹,۱۹۰	۳,۷۸۳	۵۰,۰۰۱	۶۰/۵	۱,۲۲۲
صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۷۶۶,۸۰۹	۶۳۸,۶۴۲	۵۶۰,۸۰۰	۱,۴۰۵,۴۵۰	۲۰/۱	۱۵۱

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

شاخص‌های بازار سرمایه

شاخص کل (ارزش-وزنی) بورس اوراق بهادار تهران در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل در حدود یک درصد کاهش یافت و از ۲,۳۲۴,۱۳۳ واحد در پایان فروردین‌ماه به ۲,۳۰۲,۷۰۶ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص کل هم‌وزن هم در این بازه ۰/۴ درصد افزایش یافت و از ۷۶۰,۷۵۵ واحد به ۷۶۴,۰۵۶ واحد رسید. شاخص کل فرابورس ایران در این ماه یک درصد کاهش داشت و از ۲۹,۲۰۸ واحد در پایان فروردین‌ماه به ۲۸,۹۳۸ واحد در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ رسید.

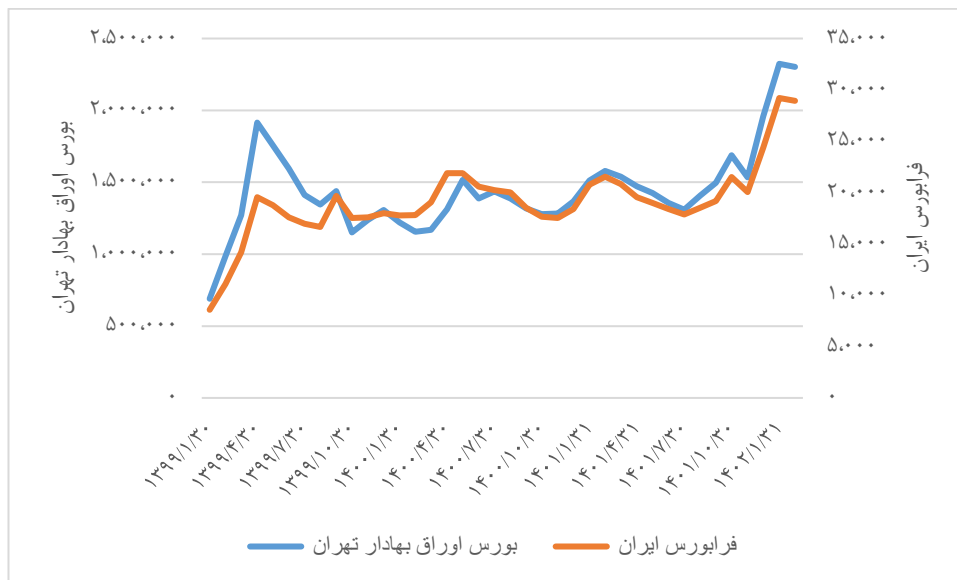

جدول ۲-۳: شاخص های بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

تغییر (درصد)	اردیبهشت	فروردین ۱۴۰۲	اردیبهشت ۱۴۰۲	شرح	
سالانه	ماهانه				
۴۵/۸	-۰/۹۲	۱,۵۷۹,۶۸۷	۲,۳۲۴,۱۳۳	۲,۳۰۲,۷۰۶	شاخص کل (ارزش-وزنی)
۷۳/۶	۰/۴۳	۴۴۰,۱۷۷	۷۶۰,۷۵۵	۷۶۴,۰۵۶	شاخص کل (هم-وزن)
۳۴/۴	-۰/۹	۲۱,۵۳۸	۲۹,۲۰۸	۲۸,۹۳۸	شاخص کل

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران، شرکت فرابورس ایران

نمودار ۲-۶: شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در بازه زمانی ۱۳۹۹/۱/۳۱ تا ۱۴۰۲/۲/۳۱

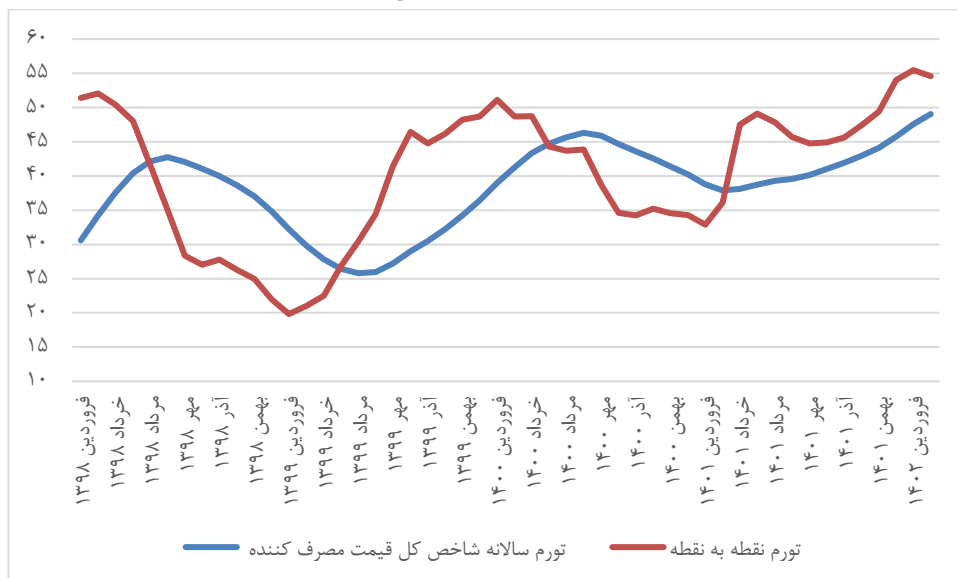
منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۲-۴-۲- تورم و بیکاری

۲-۴-۲-۱- تورم

مرکز آمار در سال ۱۴۰۲ سال پایه برای محاسبات شاخص قیمت مصرف‌کننده را از سال ۱۳۹۵ به سال ۱۴۰۰ تغییر داد. بر اساس داده‌های منتشر شده نرخ تورم نقطه‌ای در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۲ به ترتیب برابر ۵۵/۵ و ۵۴/۶ درصد بود. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" در فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۷۵/۴ درصد رسید و گروه "کالاهای غیرخوراکی و خدمات" به ۴۵/۱ درصد رسید.

نمودار ۲-۷: تورم میانگین سالانه و تورم نقطه‌ای در بازه زمانی فروردین ۱۳۹۸ تا اردیبهشت ۱۴۰۲ (درصد)

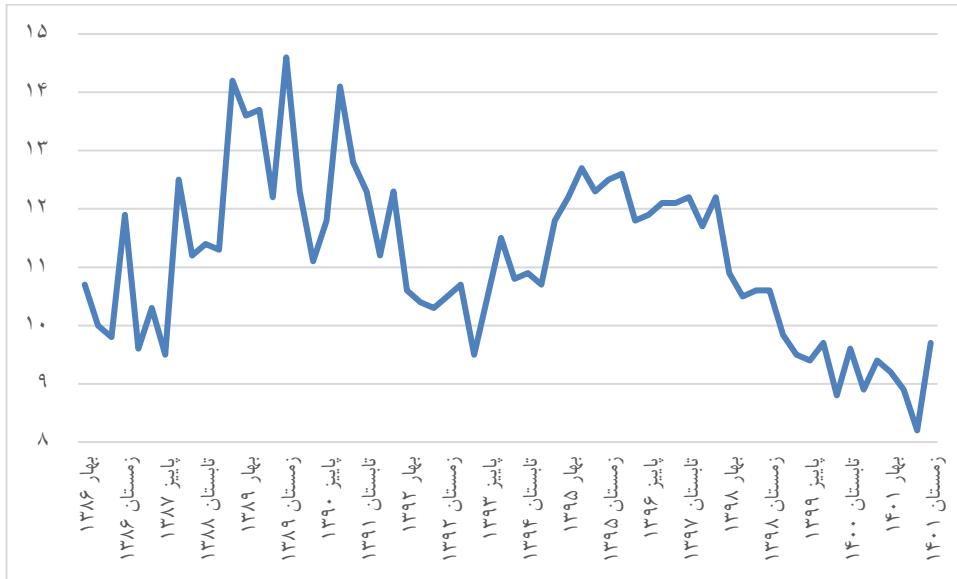
منبع: مرکز آمار ایران

۲-۴-۲-۲- بیکاری

در فروردین ۱۴۰۲ مرکز آمار گزارش در مورد جمعیت شاغلان در ایران در زمستان ۱۴۰۱ ارایه داد. طبق این گزارش نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور در سه ماهه زمستان نسبت به مدت مشابه سال قبل (زمستان ۱۴۰۰) ۰/۱ درصد افزایش داشت و نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور در این فصل به ۸/۲ درصد رسید. نرخ بیکاری نسبت به پاییز ۱۴۰۱ در حدود ۱/۵ واحد درصد رشد داشت و به ۹/۷ درصد رسید. جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در زمستان ۱۴۰۱ برابر ۲۳ میلیون و ۴۳۶ هزار نفر بود که ۵۹/۳ درصد آن‌ها ۴۴ ساعت اشتغال و یا بیشتر در هفته داشتند و ۴۰/۷ درصد اشتغال کمتر از ۴۴ ساعت در هفته داشتند.

نمودار ۲- ۸: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در کشور در بازه زمانی بهار ۱۳۸۶ تا زمستان ۱۴۰۱ (درصد)

منبع: مرکز آمار ایران

۵-۲- تجارت خارجی و مبادلات بین الملل

در یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۰,۴۷۱ هزار تن و به ارزش ۳,۶۴۵ میلیون دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱، افزایشی ۱۷/۷۶ درصدی در وزن و کاهش ۱۲/۹۳ درصدی در ارزش دلاری داشت. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۲۴/۷۹ درصدی در وزن و ۱۳/۰۲ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱، به ارقام ۱,۸۲۹ هزار تن و ۳,۰۸۷ میلیون دلار رسید.

جدول ۲- ۴: صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی (بدون احتساب نفت و تجارت چمدانی) و واردات در یک ماهه نخست ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

فعالیت	یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲		یک ماهه نخست سال ۱۴۰۱		درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل	
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	ارزش
صادرات	۱۰,۴۷۱	۳,۶۴۵	۸,۸۹۲	۴,۱۸۷	۱۷/۷۶	-۱۲/۹۳
واردات	۱,۸۲۹	۳,۰۸۷	۲,۴۳۲	۳,۵۴۹	-۲۴/۷۹	-۱۳/۰۲

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

کشورهای عمده مقصد صادرات

در یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲ بیشترین میزان صادرات کشور به مقصد کشورهای چین با رقمی بالغ بر ۱,۱۴۰ میلیون دلار و سهم ۳۱/۲۸ درصد از کل صادرات، عراق با ۶۰۹ میلیون دلار و سهم ۱۶/۷۱ درصدی، ترکیه با ۵۵۰ میلیون دلار و سهم ۱۵/۱۰ درصدی، امارات متحده عربی با ۳۲۰ میلیون دلار و سهم ۸/۷۸ درصد، و هند با ۱۲۰ میلیون دلار و سهم ۳/۲۸ درصدی از کل ارزش صادرات صورت گرفته است.

کشورهای عمده طرف معامله واردات

کشورهای عمده طرف معامله واردات طی یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲، شامل کشور امارات متحده عربی با اختصاص رقمی بالغ بر ۱,۰۱۰ میلیون دلار و سهمی در حدود ۳۲/۷۲ درصدی از ارزش کل واردات به عنوان بزرگترین کشور طرف معامله واردات است. پس از امارات متحده عربی به ترتیب کشور چین با رقمی بالغ بر ۸۷۳ میلیون دلار و سهم ۲۸/۲۸ درصدی، ترکیه با رقم ۳۵۳ میلیون دلار و سهم ۱۱/۴۴ درصد، آلمان با رقم ۱۲۹ میلیون دلار و سهم ۴/۱۷ درصد و هند با رقم ۱۱۰ میلیون دلار و سهم ۳/۵۷ درصد قرار دارند.

جدول ۲-۵: مقاصد و مبادی عمده تجارت خارجی یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲ (درصد)

ردیف	مقاصد عمده صادراتی	سهم ارزشی از کل صادرات	ردیف	مبادی عمده وارداتی	سهم ارزشی از کل صادرات
۱	چین	۳۱/۲۸	۱	امارات متحده عربی	۳۲/۷۲
۲	عراق	۱۶/۷۱	۲	چین	۲۸/۲۸
۳	ترکیه	۱۵/۱۰	۳	ترکیه	۱۱/۴۴
۴	امارات متحده عربی	۸/۷۸	۴	آلمان	۴/۱۷
۵	هند	۳/۲۸	۵	هند	۳/۵۷

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۳- جمع بندی

اقتصاد جهان

- در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ قیمت طلا در بازارهای جهانی کاهش یافت. افزایش نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا و اروپا و کمتر بودن تورم در ایالات متحده آمریکا نسبت به آنچه پیش بینی می شد از جمله عواملی بود که باعث کاهش قیمت طلا در بازارهای جهانی شد.
- قیمت نفت در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ تحت تأثیر افزایش نگرانی ها در مورد احتمال وقوع بحران مالی در اقتصاد جهانی قرار داشت. قیمت نفت در این ماه کاهش یافت و قیمت برنت، WTI و آپک به ترتیب از ۸۳/۲۹، ۷۷/۲۷ و ۸۴/۴۱ دلار در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ به ۷۵/۷۵، ۷۱/۸۲ و ۷۶/۰۶ دلار در پایان اردیبهشت ماه رسید.
- قیمت گاز طبیعی در اروپا و ایالات متحده آمریکا که در ماه های گذشته روندی کاهشی را آغاز کرده بود در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ بازهم کاهش یافت. هوای معتدل، افزایش تولید گاز طبیعی و افزایش تولید انرژی های تجدیدپذیر از جمله عوامل مؤثر بر قیمت گاز طبیعی بوده است.
- توقف فعالیت بانک فرست ریپابلیک در ایالات متحده آمریکا، افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره و اعلام داده های مربوط به تورم در ماه آپریل از جمله عواملی بودند که باعث ایجاد نوساناتی در شاخص دلار شدند. شاخص دلار در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود ۱/۳ درصد افزایش یافت و به ۱۰۳/۲ واحد رسید.
- قیمت بیت کوین به عنوان شناخته شده ترین رمز ارز در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ در حدود پنج درصد کاهش یافت. افزایش نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا و افزایش شاخص دلار تأثیر منفی بر قیمت این رمز داشت. قیمت بیت کوین که در پایان فروردین ماه برابر ۲۸,۲۴۸ دلار بود در پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ برابر ۲۶,۷۶۰ دلار رسید.
- عوامل مختلفی بازارهای سرمایه در کشورهای غربی را در اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ تحت تأثیر قرار داد. فعالیت بانک فرست ریپابلیک در این ماه به عنوان سومین بانکی که با مشکل مواجه شد متوقف شد. نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا و اروپا برای مقابله با تورم ۰/۲۵ واحد درصد افزایش یافت. نرخ تورم در ماه آپریل و در ایالات متحده آمریکا به ۴/۹ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۰/۱ درصد کاهش داشت. شاخص S&P500 در این ماه در حدود ۱/۵ درصد و شاخص مرکب نزدک در حدود پنج درصد رشد یافت. شاخص استاکس (که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا را پوشش می دهد) در اروپا هم در اردیبهشت ماه در حدود ۰/۲ درصد رشد داشت. در ژاپن شاخص های سهام رشد داشتند و به بالاترین حد خود در سی و سه سال

گذشته رسیدند. افزایش درآمد داخلی در ژاپن در کنار تضعیف ارزش ین و افزایش خرید سهام توسط خریداران خارجی باعث رشد شاخص‌های سهام در ژاپن شد.

- در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ داده‌های اقتصادی منتشر شده در چین چشم‌انداز رشد اقتصاد پس از پایان محدودیت‌های کرونا در این کشور را تحت تأثیر قرار داد و قیمت فلزات اساسی هم دچار نوساناتی شد. قیمت سنگ‌آهن در اردیبهشت ماه در حدود ده درصد کاهش یافت. قیمت آلومینیوم در حدود شش درصد و قیمت مس در حدود هفت درصد کاهش یافت.

اقتصاد ایران

- به گزارش بانک مرکزی تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت جاری) در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۷,۶۹۴ هزار میلیارد ریال بود. تولید ناخالص داخلی بدون نفت هم در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ برابر ۲۴,۶۱۴ هزار میلیارد ریال بود.
- بانک مرکزی در آخرین گزارش خود حجم نقدینگی در پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۱ را برابر ۶۱,۰۳۴/۴ هزار میلیارد ریال اعلام کرد که نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۲۶/۳ درصد افزایش داشت. رشد نقدینگی در دوازده ماهه منتهی به بهمن‌ماه ۱۴۰۱ هم برابر ۳۲ درصد بود.
- نرخ بهره بین‌بانکی در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ افزایش ۱/۱ درصدی داشت و به ۲۳/۷۶ درصد در پایان این‌ماه رسید. این نرخ در یک سال گذشته هم در حدود ۱۶ درصد افزایش داشته است.
- در بازار آزاد نرخ دلار در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در حدود یک درصد افزایش یافت و این نرخ در پایان این‌ماه به ۵۱۷,۴۸۰ ریال رسید. نرخ یورو هم در مدت مشابه و در بازار آزاد رشد منفی ۰/۱ درصدی را نشان داد و به ۵۶۰,۶۲۰ ریال رسید.
- ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۲۵/۸ درصد افزایش داشت و برابر ۳,۱۹۴,۹۲۸ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه نسبت به ماه قبل ۲۰ درصد افزایش داشت و برابر ۴۰۳,۸۹۶ میلیون سهم بود. ارزش کل معاملات در دو ماهه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت دو ماهه نخست سال ۱۴۰۱ در حدود ۱۴۱ درصد رشد داشت.
- شاخص کل (ارزش-وزنی) بورس اوراق بهادار تهران در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل در حدود یک درصد کاهش یافت و از ۲,۳۲۴,۱۳۳ واحد در پایان فروردین‌ماه به ۲,۳۰۲,۷۰۶ واحد در پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص کل هم‌وزن هم در این بازه ۰/۴ درصد افزایش یافت و از ۷۶۰,۷۵۵ واحد به ۷۶۴,۰۵۶ واحد رسید. شاخص کل فرابورس ایران در این ماه یک درصد کاهش داشت و از ۲۹,۲۰۸ واحد در پایان فروردین‌ماه به ۲۸,۹۳۸ واحد در پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ رسید.

- مرکز آمار در سال ۱۴۰۲ سال پایه برای محاسبات شاخص قیمت مصرف‌کننده را از سال ۱۳۹۵ به سال ۱۴۰۰ تغییر داد. بر اساس داده‌های منتشر شده نرخ تورم نقطه‌ای در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۲ به ترتیب برابر ۵۵/۵ و ۵۴/۶ درصد بود.
- در یک ماهه نخست سال ۱۴۰۲ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۰,۴۷۱ هزار تن و به ارزش ۳,۶۴۵ میلیون دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱، افزایشی ۱۷/۷۶ درصدی در وزن و کاهشی ۱۲/۹۳ درصدی در ارزش دلاری داشت. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۲۴/۷۹ درصدی در وزن و ۱۳/۰۲ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱، به ارقام ۱,۸۲۹ هزار تن و ۳,۰۸۷ میلیون دلار رسید.